

PHILIP REEVE
MÀQUINES
MORTALS

fanbooks

LA NOVEL·LA EN QUÈ ES BASA LA PEL·LÍCULA DE
PETER JACKSON

PHILIP REEVE

MÀQUINES
MORTALS

Traducció de Núria Parés

Fanbooks

Títol original: *Mortal Engines*

Publicat originalment per Scholastic Ltd.

© 2001, Philip Reeve

© de la traducció: 2018, Núria Parés

© 2018, Grup Editorial 62, s.l.u.

Fanbooks, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.fanbooks.cat

Primera edició: octubre del 2018

ISBN: 978-84-17515-03-4

Dipòsit legal: 20.219-2018

Imprès a Catalunya

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Índex

PRIMERA PART

1. El Territori de Caça	13
2. Valentine	24
3. El conducte de les deixalles	36
4. La Regió Exterior	42
5. L'alcalde de Londres	47
6. Speedwell	55
7. L'Alt Londres	66
8. El clúster comercial	75
9. La <i>Jenny Haniver</i>	82
10. El <i>Dirigible Nivell-13</i>	90
11. Portaeri	94
12. El dirigible i la aeronau	104
13. L'home ressuscitat.	113
14. L'Ajuntament	122
15. Els pantans d'Aigua-rovell	127
16. Els dipòsits d'excrements	139
17. El suburbi pirata	149
18. En Bevis	160
19. El mar de Khazak	170
20. L'illa Negra	182
21. A l'Enginyerium	191
22. L'Shrike	201
23. MEDUSA	207

SEGONA PART

24. Una agent de la Lliga	217
25. Els historiadors	223
26. Batmunkh Gompa	231
27. El doctor Arkengarth recorda	245
28. Un estrany a les Muntanyes del Cel	250
29. La tornada a casa	260
30. La benvinguda a l'heroi.	266
31. El tafaner.	273
32. En Chudleigh Pomeroy ho aconsegueix	280
33. Vi, canapès i l'inici d'una nova era	291
34. Una exhibició de focs artificials	300
35. La catedral	309
36. L'ombra dels ossos	318
37. La Ruta de les Aus	322

1

El Territori de Caça

ERA UNA TARDA FOSCA I TEMPESTUOSA DE PRIMAVERA, i la ciutat de Londres perseguia una petita població minera a través del llit sec de l'antic mar del Nord.

En temps més feliços, Londres no s'hauria molestat mai a seguir una presa tan feble. Temps enrere, la gran ciutat-tracció s'havia dedicat a caçar poblacions més grans que aquesta, en direcció nord fins a la vora del Desert de Gel, i en direcció sud fins a la costa del Mediterrani. Però, últimament, les preses de qualsevol tipus havien començat a escassejar, i algunes de les ciutats més grans ja miraven Londres amb ulls famolencs. Durant els últims deu anys Londres se n'havia amagat, ocultant-se en un districte occidental humit i muntanyós, que segons el Gremi d'Historiadors antigament havia sigut l'illa de Gran Bretanya. Durant els últims deu anys, Londres no havia menjat res més que petits pobles agrícoles i assentaments estàtics d'aquelles muntanyes humides. Ara, finalment, l'alcalde havia decidit que havia arribat el moment de tornar a portar la seva ciutat pel pont terrestre fins al gran Territori de Caça.

Amb prou feines era a mig camí quan els guaites de les altes talaies van veure el poble miner, rosegant els llacs secs, a uns trenta quilòmetres més endavant. A la gent de Londres allò els va semblar un senyal dels déus, i fins i tot l'alcalde, que no creia ni en déus ni en senyals, va pensar que era un

bon començament per al viatge cap a l'est, de manera que va donar l'ordre de perseguir-lo.

El poble miner va veure el perill i va girar cua, però les enormes cadenes del tractor d'eruga que transportava Londres avançaven cada vegada més ràpid. Ben aviat, la ciutat es va veure immersa en una intensa persecució: una muntanya de metall en moviment que s'alçava en set nivells com els pisos d'un pastís de noces, els nivells inferiors embolcallats pel fum del motor, les cases dels rics d'un blanc resplendent als nivells superiors, i a dalt de tot, la creu de la catedral de Saint Paul, daurada i brillant, a sis-cents metres per sobre de la terra malmesa.

Quan allò va començar, en Tom estava netejant els objectes exposats a la secció d'Història Natural del Museu de Londres. Va notar el tremolor revelador en el terra metàl·lic, i, quan va alçar el cap, va veure que les maquetes de balenes i dofins penjades al sostre de la galeria es balancejaven en els cables fent petits grinyols.

No es va alarmar. Havia viscut a Londres durant els seus quinze anys de vida, i estava acostumat a aquells moviments. Sabia que la ciutat estava canviant de rumb i que augmentava la velocitat. Va notar un calfred d'excitació, aquella antiga emoció de la caça que tots els londinencs compartien. Segur que hi havia una presa a la vista! Va deixar estar els pinzells i els plomalls, va posar la mà a la paret i va notar les vibracions que arribaven a onades des de les enormes sales de màquines de baix, de les Entranyes. Sí, exacte: el profund brunzit dels motors auxiliars que s'obria pas, bum, bum, bum, com un gran tambor ressonant-li dins dels ossos.

La porta del fons de la galeria es va obrir de cop i en

Chudleigh Pomeroy va entrar esperitat, amb el tupè torçat i la cara rodona vermella d'indignació.

—Què coi...? —va bramar, mirant bocabadat les balenes que es balancejaven i els ocells dissecats que s'agitaven i es movien dins les gàbies com si es despertessin de la seva llarga captivitat i es prepararessin per tornar a arrencar el vol—. Aprenent Natsworthy! Què està passant aquí?

—És una persecució, senyor —va dir en Tom, preguntant-se com s'ho havia fet el vicepresident del Gremi d'Historiadors per viure durant tant de temps a bord de Londres i encara no reconèixer el batec del seu cor—. Deu ser alguna cosa bona —va explicar—. Han posat tots els auxiliars en marxa. Això no passava des de feia segles. Potser la sort de Londres ha canviat!

—Bah! —va esbufegar en Pomeroy, estremint-se quan els vidres dels expositors van començar a tremolar com a resposta al brunzit dels motors. A sobre seu, la maqueta més gran de totes (un ésser anomenat balena blava que s'havia extingit feia milers d'anys) oscil·lava endavant i endarrere en els cables que la subjectaven com si fos un gronxador—. Deu ser això que dius, Natsworthy —va fer—. Però m'agradaria que el Gremi d'Enginyers instal·lés uns bons amortidors en aquest edifici. Alguns d'aquests exemplars són molt delicats. Això no està bé. Això no està gens bé. —Es va treure un mocador estampat de punts d'entremig dels plecs de la túnica negra i es va eixugar una mica la cara.

—Sisplau, senyor —va dir en Tom—, puc baixar a les plataformes d'observació per mirar la persecució, només mitja hora? Fa anys que no n'hi ha cap de realment bona...

En Pomeroy es va quedar visiblement consternat.

—Per descomptat que no, aprenent! Fixa't en la pols que aixeca aquesta maleïda persecució! S'hauran de netejar de

nou tots els objectes exposats i comprovar si s'han produït danys.

—Però això no és just! —va exclamar en Tom—. Acabo de treure la pols de tota la galeria!

Immediatament va saber que havia comès un error. El vell Chudleigh Pomeroy no era tan malànima com solien ser els gremiers, però no suportava que li repliqués un simple aprenent de tercera classe. Es va posar ben recte per mostrar tota la seva alçada (que era poc més que la seva amplada) i va arrugar tant el front que la marca del gremi gairebé li va desaparèixer entre les espesses celles.

—La vida no és justa, Natsworthy —va bramar—. Un altre comentari com aquest i et trobaràs fent servei a les Entranyes tan bon punt aquesta persecució s'acabi!

De totes les feines horribles que un aprenent de tercera classe havia de fer, el servei a les Entranyes era la que en Tom odiava més. Va callar de seguida i va acotar el cap mansament, tot observant les impecables punteres de les botes del conservador encarregat.

—Et van dir que havies de treballar en aquest departament fins a les set en punt, i hi treballaràs fins a les set en punt —va continuar en Pomeroy—. Mentrestant, aniré a parlar amb els altres conservadors sobre aquestes horribles tremolors...

Va marxar apressat, encara remugant entre dents. En Tom el va observar mentre se n'anava, després va agafar els estris i es va posar tristament a treballar de nou. Normalment no li feia res netejar, sobretot en aquella galeria, amb els seus bonics animals menjats per les arnes i la balena blava fent un gran somriure blau. Si s'avorria, simplement recorria al seu món de fantasia i s'imaginava que era l'heroi que rescatava noies precioses dels pirates aeris, que salvava Londres de la

Lliga Anti-Tracció i que vivia feliç per sempre més. Però com podia perdre's en fantasies, si la resta de la ciutat gaudia de la primera persecució interessant des de feia segles?

Va esperar vint minuts, però en Chudleigh Pomeroy no va tornar. No hi havia ningú més allà a prop. Era dimecres; per tant, el museu estava tancat al públic, i la majoria dels gremiers i aprenents de primera i segona classe devien tenir el dia lliure. Quin mal podia fer si s'esquitllava a fora durant deu minuts, només per veure què passava? Va amagar la bossa dels estris de neteja darrere d'un iac molt oportú i va córrer cap a la porta entre les ombres dels dofins ballarins.

A fora el passadís, tots els llums d'argó també ballaven i abocaven la resplendor a les parets de metall. Van passar corrent dos gremiers amb túniques negres, i en Tom va sentir la veu aflautada del vell doctor Arkengarth gemegant:

—Vibracions! Vibracions! Faran estralls en la meva ceràmica del segle xxxv...

Va esperar-se fins que van desaparèixer en un recolze del passadís, i llavors va sortir ràpidament i va baixar per l'escala més propera. Va fer dreuera per la galeria del segle xxi, va passar per davant de les grans estàtues de plàstic de Pluto i Mickey, els déus amb cap d'animal de la perduda Amèrica. Va travessar corrent el vestíbul principal i va baixar cap a les galeries plenes d'objectes que havien sobreviscut al llarg dels mil·lennis, des que els Antics es van autodestruir amb aquella terrible explosió de bombes atòmiques òrbita-terra i de virus de disseny anomenada Guerra dels Seixanta Minuts. Al cap de poc ja sortia per una porta lateral al soroll i el tràfec de Tottenham Court Road.

El Museu de Londres era just al centre del Nivell Dos, en un bulliciós districte anomenat Bloomsbury, i la part inferior del Nivell U penjava com un cel rovellat a pocs metres per

sobre de les teulades. A en Tom tant li feia que algú el veiés mentre s'obria pas pel carrer fosc i abarrotat de gent en direcció a la pantalla pública de Google, a fora de l'estació d'ascensors de Tottenham Court Road. Enmig de la multitud apinyada davant de la pantalla, va poder donar una ullada a la presa llunyana: una taca borrosa i pàl·lida de color blau grisenc captada per les càmeres de baix, al Nivell Sis. «*El poble es diu Salthook* —ressonava la veu del locutor—. *Una plataforma minera de nou-cents habitants. Ara mateix es mou a cent trenta quilòmetres per hora, en direcció est, però el Gremi de Navegants preveu que Londres l'atraparà abans de la posta de sol. Segur que hi ha molts més pobles esperant-nos a l'altra banda del pont terrestre; una prova ben clara de la intel·ligència del nostre estimat alcalde quan va decidir tornar a portar Londres cap a l'est...*».

«Cent trenta quilòmetres per hora!», va pensar en Tom, meravellat. Era una velocitat increïble, i tenia moltes ganes de ser a baix, a la plataforma d'observació, notant el vent a la cara. Segurament a hores d'ara ja devia tenir problemes amb el senyor Pomeroy. Què hi perdria si s'agafava uns quants minuts més de descans?

Va sortir corrent i aviat va arribar al parc de Bloomsbury, a l'aire lliure, just a la vora del nivell. Temps enrere havia sigut un parc molt bonic, amb arbres i estanys amb ànecs, però a causa de la recent escassetat de preses, havia quedat relegat a la producció d'aliments, de manera que les extensions de gespa havien donat pas als camps de cols i al cultiu d'algues. Tot i així, les plataformes d'observació es mantien intactes: grans balcons elevats que sobresortien de la vora del nivell, on els londinencs podien anar per observar les vistes. En Tom es va afanyar a anar a la més propera. Hi havia congregada una multitud encara més nombrosa, incloent-hi unes quantes persones vestides amb l'uniforme

negre del Gremi d'Historiadors, de manera que en Tom va mirar de passar desapercebut mentre s'obria pas cap endavant per treure el cap per sobre de les baranes. Salthook era només a vuit quilòmetres de distància, i avançava a tota màquina vomitant fum negre pels tubs d'escapament.

—Natsworthy! —va vociferar algú, i a en Tom li va caure l'ànima als peus. Es va girar i es va adonar que estava al costat d'en Melliphant, un fornit aprenent de primera classe, que li va somriure i va dir—: Oi que és meravellós? Una petita i rodanxona plataforma minera de sal, amb motors terrestres C20! És just el que necessita Londres!

En Herbert Melliphant era un pinxo de la pitjor mena, dels que no només et peguen i et claven algun clatellot als lavabos, sinó que fan tots els possibles per esbrinar els teus secrets i les coses que et molesten més per poder-se'n burlar. Li agradava molt ficar-se amb en Tom, perquè era escanyolit i tímid, i no tenia amics que el poguessin defensar, i en Tom no s'hi podia tornar, perquè la família d'en Melliphant havia pagat perquè el noi fos un aprenent de primera classe, mentre que en Tom, que no tenia família, era un simple aprenent de tercera. Sabia que en Melliphant només es molestava a parlar amb ell perquè volia impressionar una bonica historiadora que es deia Clytie Potts i que tenia just darrere seu. En Tom va assentir i es va girar d'esquena, concentrant-se en la persecució.

—Mira! —va exclamar la Clytie Potts.

La distància entre Londres i la seva presa s'escurçava ràpidament, i, llavors, una forma fosca es va elevar per sobre de Salthook. De seguida se'n va veure una altra, i una altra. Aeronaus! La multitud de les plataformes d'observació de Londres es va animar, i en Melliphant va dir:

—Ah, aeromarxants. Han vist que el poble estava perdut

i s'asseguren de fugir abans que ens el mengem. Si no, podríem reclamar la càrrega i tot el que porten a bord!

En Tom es va alegrar de veure que la Clytie Potts semblava avorrida amb el rotllo d'en Melliphant: feia un curs més que ell i tot allò ja ho devia saber, perquè havia aprovat els exàmens del gremi i tenia la marca d'historiadora tatuada al front.

—Mira! —va tornar a cridar, captant la mirada i el somriure d'en Tom—. Oh, mira com se'n van! Oi que són preciosos?

En Tom es va apartar els cabells dels ulls i va observar les aeronaus que s'enlairaven fins que van desaparèixer entre els núvols grisos. Durant uns instants, li hauria agradat anar en aquelles aeronaus, cap a la llum del sol. Tant de bo els seus pobres pares no l'haguessin deixat a càrrec del gremi perquè el formessin com a historiador! Ell hauria volgut ser un grumet a bord d'un aeroclíper i veure totes les ciutats del món: Puerto Angeles, a la deriva en el blau Pacífic, i Arkangel, lliscant sobre fulles d'acer pels glaçats mars del nord; les grans ciutats-zigurat de Nou-Maia, i les forteses immòbils de la Lliga Anti-Tracció...

Però això només era un somni i era molt millor guardar-se'l per a alguna tarda avorrida al museu. Un nou esclat de crits d'alegria el va advertir que la persecució arribava al final; es va oblidar de les aeronaus i es va fixar de nou en Salthook.

El petit poble era tan a prop que podia veure la gent com si fossin formigues que corrien pels nivells superiors. Quina por que devien tenir, amb l'amenaça de Londres sobre seu i enlloc on amagar-se! Però sabia que no li havien de fer llàstima: era normal que les ciutats es mengessin els pobles, així com els pobles grans es menjaven els pobles petits, i els pobles petits s'apoderaven dels miserables assentaments està-

tics. Això era darwinisme municipal, i el món feia milers d'anys que funcionava així, des que el famós enginyer Nikolas Quirke va convertir Londres en la primera ciutat-tracció.

—Londres! Londres! —va cridar, afegint la seva veu a les exclamacions d'ànims de tota la gent de la plataforma.

Al cap d'un moment, van poder gaudir veient com una de les rodes de Salthook es desprenia. El poble es va aturar de cop, les xemeneies es van trencar i van caure estrepitosament als carrers dominats pel pànic, i després els nivells inferiors de Londres van bloquejar les vistes i en Tom va notar com vibraven les planxes de la plataforma mentre les enormes mandíbules hidràuliques de la ciutat es tancaven violentament.

Hi va haver una onada d'aplaudiments entusiastes des de les plataformes d'observació de tota la ciutat. Els altaveus dels pilars de suport del nivell van començar a reproduir «Orgull de Londres», i una persona que en Tom no havia vist mai a la vida el va abraçar i li va xisclar a l'orella:

—Una captura! Una captura!

No el va molestar. En aquell moment s'estimava totes les persones que tenia al voltant, fins i tot en Melliphant.

—Una captura! —va cridar ell, mentre es desfeia de l'abraçada, i llavors va notar de nou la vibració de les planxes de la plataforma. En algun lloc a sota seu, l'enorme dentadura d'acer de la ciutat agafava Salthook, l'alçava una mica i l'arrossegava cap a les Entranyes.

—...i potser l'aprenent Natsworthy també s'hi voldrà apuntar —estava dient la Clytie Potts. En Tom no tenia ni idea de què parlava, però quan es va girar, ella li va tocar el braç i li va somriure—. Aquest vespre hi haurà festa a Kensington Gardens —li va explicar la noia—. Ball i focs artificials! Hi vols venir?

La gent normalment no convidava els aprenents de tercera classe a les festes —especialment la gent guapa i popular com la Clytie—, i en Tom al principi es va pensar que se'n reia. Però en Melliphant òbviament no s'ho va prendre com una broma, perquè li va clavar una empenta.

—Allà no hi volem gent com en Natsworthy —va dir.

—Per què no? —va preguntar la noia.

—Ja ho saps —va esbufegar en Melliphant, amb la cara quadrada gairebé tan vermella com la del senyor Pomeroy—. Només és un aprenent de tercera. Un servent. Mai no aconseguirà la marca del gremi. Acabarà sent l'ajudant del conservador. Oi que sí, Natsworthy? —va preguntar, llançant-li una mirada maliciosa a en Tom—. És una llàstima que el teu pare no et deixés prou diners per fer un aprenentatge adequat...

—Això no és cosa teva! —va cridar en Tom, enfadat.

L'eufòria de la persecució ja li havia passat i ja tornava a estar nerviós, preguntant-se quins càstigs l'esperaven quan en Pomeroy descobrís que s'havia esquitllat una estona. No estava d'humor per a les burles d'en Melliphant.

—Bé, suposo que això és el que passa per viure en un suburbi als nivells inferiors —va dir en Melliphant, burleta, i llavors es va adreçar a la Clytie Potts—: El pare i la mare d'en Natsworthy vivien al Quatre, ja saps, i quan es va produir la Gran Escomesa van quedar tots dos esclafats com un parell de creps de gerds. Xof!

En Tom no volia pegar-li; simplement, se li va escapar. Abans d'adonar-se del que feia, va serrar el puny ben fort i li va sortir disparat cap endavant.

—Au! —va gemegar en Melliphant.

En Tom l'havia agafat tan desprevingut que va caure enrere. Algú va aplaudir i la Clytie va ofegar una rialleta. En

Tom es va quedar palplantat, mirant el seu puny tremolós i preguntant-se com ho havia fet.

Però en Melliphant era molt més corpulent i fort que ell, i ja tornava a estar dret. La Clytie va intentar aturar-lo, però uns quants historiadors l'animaven, i un grup de joves amb les túniques verdes d'aprenents de navegants es van apinyar al seu voltant i van començar a cridar:

—Baralla! Baralla! Baralla!

En Tom sabia que no tenia pas més oportunitats contra en Melliphant que les que Salthook havia tingut contra Londres. Va fer uns quants passos enrere, però la multitud l'empenyia endavant. Llavors, el puny d'en Melliphant li va colpejar el costat de la cara, mentre amb el genoll li clavava un cop fort a l'entreuix, i en Tom es va doblegar endavant i es va apartar, tentinejant, amb els ulls plens de llàgrimes. Una cosa gran, suau i flonja com un sofà era al mig del pas, i quan hi va xocar amb el cap, l'emalum va exclamar:

—Uuuf!

Va alçar el cap i va veure una cara rodona, vermella, amb unes celles molt espesses i una perruca poc convincent; una cara que es va posar fins i tot més vermella quan el va reconèixer.

—Natsworthy! —va bramar en Chudleigh Pomeroy—. A què coi et penses que jugues, en nom de Quirke?